

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-11905

Chișinău

25 Octombrie 2024

Ministerul Finanțelor

cancelaria@mf.gov.md

ala.vizir@mf.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 18-69-11524 din 16 octombrie 2024 / număr unic 910/MF/2024

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei *proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare*, inclus în pct. 12 din Capitolul 6 "Politica Industrială și Antreprenorială" al Planului național de aderare pentru 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023 și în pct. 52 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023.

Anexă: 4 file.

/semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.10.28 17:18:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare:

- **transpune parțial** (transpune art. 11 (2) și (4)) **Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014** privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE), **CELEX: 32014R0537**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158/77 din 27 aprilie 2014, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2023/2869 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023;
- **transpune Recomandarea Comisiei din 5 iunie 2008** privind limitarea răspunderii civile a auditorilor legali și a societăților de audit [notificată cu numărul C(2008) 2274] (Text cu relevanță pentru SEE) (2008/473/CE), **CELEX: 32008H0473**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 162/39 din 21 iunie 2008.

I. **Obiectul proiectului**

Proiectul prenotat are drept scop continuarea procesului de transpunere în legislația națională a Regulamentului (UE) nr.537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei, prin modificarea și completarea Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, în vederea ajustării cadrului național primar în domeniul contabilității și auditului.

Prezentul demers normativ are ca scop consolidarea răspunderii profesionale a auditorilor în cazul în care aceștia nu respectă cerințele stabilite de lege, fiind măsuri și mecanisme care pot fi implementate pentru a controla sau restrânge gradul de răspundere a auditorilor în cazul în care apar erori sau omisiuni în raportarea financiară a entităților de interes public.

Remarcăm că, **proiectul național reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislative în domeniul Contabilitate și audit**, în măsura în care Legea nr. 2017/2017 privind auditul situațiilor financiare, este un act armonizat, care a asigurat transpunerea în legislația națională a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii Regulamentului (UE) nr.537/2014:

- Prevede dispoziții cu referire la asigurarea riscului de audit (art. I, pct. 1 din proiectul Legii);
- Vine cu completări la raportul suplimentar adresat comitetului de audit (art. I din proiectul Legii).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Politicii Control Financiar (Capitolul 32)**.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile **Regulamentului (UE) nr. 537/2014**, care are ca scop principal întărirea independenței auditorilor, prin limitarea duratei mandatelor de audit și prin impunerea unor reguli stricte privind serviciile neaudiate pe care auditorii le pot presta pentru entitățile audiate. Îmbunătățirea transparenței și calității auditului, prin cerințe detaliate de raportare și o colaborare riguroasă între auditori și comitetele de audit, care sunt responsabile pentru supravegherea procesului de audit. Creșterea responsabilității auditorilor, prin impunerea unor standarde ridicate de profesionalism și prin sancțiuni stricte în caz de neconformare cu prevederile legale.

Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) nr.537/2014 nu se regăsește expres ca obligație de transpunere în Acordul de Asociere RM-UE, totuși, implementarea acestuia este importantă în măsura în care actul UE completează dispozițiile Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 care, la rândul său, este prevăzut în Anexa II Titlul IV Capitolul 3 „Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanța corporativă” a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Menționăm că, Regulamentul (UE) nr.537/2014 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, deci, **prezentul proiect este exercițiul primar de transpunere al acestuia.**

Măsuri naționale de transpunere existente a Regulamentului (UE) nr. 537/2014

Regulamentul (UE) nr. 537/2014 este transpus în următoarele acte normative naționale:

- Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271/2007 (transpune art. 1 - 2(1); art. 3 - 4 (1); art. 5 - 7; art. 8; art. 10; art. 12 (3); art. 13 - 16 (1) – (3), (6); art. 17 (1) – (3), (7); art. 18; art. 20 (1); art. 21; art. 23; art. 24 (2) – (3); art. 25; art. 26 (2) – (4); art. 27 (1); art. 28; art. 29);
- Hotărârea Guvernului nr.8 07/2018 pentru aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului (transpune art. 11 (5); art. 22; art. 26 (1) și (5));
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 113/2022 privind acceptarea și publicarea Standardelor de audit (transpune art. 8 (2) – (7);

- Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 (transpune art. 12; art.19);
- Decizia IP Consiliului de Supraveghere Publică a Auditului nr. 17/2019 privind aprobarea Regulamentului privind controlul extern al calității auditului (art. 26 (6) – (9)).

a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentul (UE) nr.537/2014

În urma analizei realizate, se constată că proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE, potrivit celor expuse mai jos.

În conformitate cu art. 11 (2) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014, proiectul legii, prin completează art. 46 (2) cu cuvintele „explică rezultatele auditului” reflectând o intenție de clarificare și detaliere a responsabilităților auditorului în relația cu comitetul de audit. Astfel, auditorul nu doar furnizează date tehnice, ci are obligația de a explica rezultatele, adică să ofere interpretări și clarificări pentru comitetul de audit, asigurându-se de claritatea concluziilor și informațiilor din raport.

Completarea art. 46 (2) din Lege cu lit. i) asigură conformitatea cu prevederile art. 11 (4) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014, care prevede respectarea cerințelor de responsabilitate și trasabilitate impuse auditorilor. Astfel, aceste cerințe asigură autenticitatea raportului și oferă claritate asupra momentului în care documentul a fost finalizat și transmis comitetului de audit.

b) Observații de compatibilitate cu Regulamentul (UE) nr.537/2014

Atât Legea nr. 271/2007, cât și proiectul național nu au asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu oferă explicații concludente privind netranspunerea acestora. Astfel, se impune reexaminarea în vederea transpunerii în proiectul național a următoarelor norme UE:

- art. 11 (3) din actul UE, în partea ce ține de furnizarea unor informații esențiale despre procesul de audit către comitetul de audit;
- art. 17 (5) din actul UE, care permite prelungirea mandatului de audit, cu aprobarea adunării generale a acționarilor;
- art. 17 (6) din actul UE, care oferă posibilitatea unei prelungiri excepționale de până la 2 ani pentru același auditor, cu aprobarea autorității competente;
- art. 17 (8) din actul UE, care stabilește modalitatea de calculare a duratei misiunii de audit, începând cu primul exercițiu financiar vizat de scrisoarea de misiune și include fuziuni sau achiziții în calculul continuității mandatului.

c) Prevederi ale actului UE non-aplicabile

Următoarele dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât fie stabilesc obligații pe seama instituțiilor UE, fie vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene, cât și dispoziții tranzitorii și finale ale actului UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE sau *per general* nu se supun transpunerii, după cum urmează: art. 2 (3) – (5), art. 12 (2); art. 13a; art.16 (4) și (8); art.20 (5); art. 27 (2); art. 30 - 34; art. 35 (2); art. 36 - 44.

2. Recomandarea Comisiei C(2008) 2274] stabilește măsuri pentru limitarea răspunderii civile a auditorilor legali și a firmelor de audit, având în vedere riscurile financiare cu care se confruntă aceștia în urma intentării unor acțiuni legale. Astfel, aceasta recomandă ca, statele membre să implementeze limite maximale pentru răspunderea civilă a auditorilor, în cazul în care aceștia sunt responsabili pentru neglijență sau erori profesionale. Recomandarea sugerează ca firmele de audit și entitățile de audit să negocieze clauze contractuale care să limiteze răspunderea financiară a auditorilor. Totodată, se recomandă, răspunderea solidară pentru prejudiciul suferit, astfel răspunderea va fi distribuită între diferite părți implicate în audit.

a) Analiza comparativă a transpunerii Recomandării Comisiei C(2008) 2274]

Completările aduse art. 26, alin (6) – (7) din Legea nr. 271/2007 introduc un cadru clar pentru limitarea răspunderii civile a auditorilor, stipulând condiții specifice pentru acordurile încheiate, cum ar fi respectarea legislației civile și implicarea organelor de conducere ale entităților audiate. Astfel, se asigură alinierea la prevederile Recomandării, în partea ce ține de limitarea și metodele de limitare a răspunderii auditorilor.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind Tabelul de concordanță

Tabelul de concordanță al Regulamentului (UE) nr.537/2014 nu corespunde în totalitate cerințelor legale înaintate pentru acesta. În acest sens, se impune actualizarea lui în conformitate cu condițiile stabilite de Anexa 2 la HG nr.1171/2018.

Astfel, Compartimentul 9 al Tabelului de concordanță va fi completat cu explicațiile și motivele care stau la baza netranspunerii sau transpunerii parțiale a prevederilor actului UE, fiind inserate trimiteri, mențiuni relevante ce menționează diferențele dintre prevederile actului UE și prevederile proiectului de act normativ național și se indică termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale a dispozițiilor actului juridic european și proiectele de acte normative care vor înlătura diferențele de compatibilitate constatate la compartimentul 8 al tabelului de concordanță.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, proiectul național și instrumentele de armonizare se vor revizui potrivit observațiilor expuse.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Ex. Urecheanu Mihaela-Olivia
Tel: 022-250-201, 079543088
Email: urecheanu.mihaela@gov.md